

Legea Cu privire la organizațiile necomerciale

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește principiile de constituire, înregistrare, de desfășurare și încetare a activității organizațiilor necomerciale, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică.

(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat al căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale.

(3) În sensul prezentei legi, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. În sensul prezentei legi, organizații necomerciale sunt: asociația obștească, fundația și instituția privată.

(4) Prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică organizațiilor necomerciale în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

Articolul 2. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată

(1) Asociație obștească este organizația necomercială constituită benevol de fondatori în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

(2) Fundație este organizația necomercială, fără membri, constituită de una sau mai multe persoane, dotată cu patrimoniu distinct și separat de cel al fondatorilor, destinat atingerii scopurilor necomerciale prevăzute în actul de constituire.

(3) Instituție privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta.

Articolul 3. Principiile de constituire și de funcționare

(1) Organizația necomercială se constituie benevol. Nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești sau să fie sancționat pentru că a fondat, pentru că este sau nu este membru al unei organizații necomerciale. Persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.

(2) Organizația necomercială este liberă să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile proprii, în condițiile legii.

(3) Organizația necomercială este liberă să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea realizării scopurilor statutare.

Articolul 4. Atributele organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială își desfășoară activitatea sub o denumire. Denumirea conține:

a) forma juridică de organizare, după caz: „Asociația Obștească”, „Fundația”, „Instituția Privată”;

b) denumirea propriu-zisă.

(2) Denumirea organizației necomerciale poate cuprinde și alte date care nu contravin legislației.

(3) Denumirea organizației necomerciale trebuie să permită deosebirea de alte entități.

(4) Denumirea deplină se scrie în grafie latină, utilizând, după caz, semnele diacritice. În denumire pot fi utilizate cuvinte scrise în alte grafii, însoțite de transcrierea cu caractere latine. Fondatorul este obligat să prezinte organului înregistrării de stat semnificația cuvintelor scrise în alte grafii sau limbi folosite în denumirea organizației necomerciale.

(5) Organizația necomercială are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane fizice numai cu consimțământul acesteia sau, după caz, al succesorilor acesteia. Pentru folosirea în denumirea organizației necomerciale a cuvintelor „Moldova”, „Republica Moldova”, a denumirilor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a celor cu statut special, precum și a denumirilor istorice ale acestora, nu este necesară nicio permisiune și nu se percepe nicio plată.

(6) Organizația necomercială poate avea simbolică proprie care nu poate coincide cu simbolica de stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități. Simbolica organizației necomerciale nu poate coincide cu simbolurile interzise în Republica Moldova și/sau cu simbolica entităților interzise în Republica Moldova.

(7) Organizația necomercială dispune de sediu. Sediul organizației necomerciale este considerat sediul înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice. Organizația necomercială poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Articolul 5. Relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale

- (1) Statul respectă, protejează și asigură libertatea de asociere.
- (2) Autoritățile publice tratează în mod egal și nu discriminează organizațiile necomerciale.
- (3) Statul asigură dreptul contribuabililor de a direcționa desemnări procentuale în folosul organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică.
- (4) Statul acordă organizațiilor necomerciale sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a acestora și implementarea proiectelor conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în bugetul de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.
- (5) Guvernul stabilește mecanismul de oferire a sprijinului financiar și material. La oferirea sprijinului financiar, autoritățile publice se vor conduce de principiul dialogului, al transparenței, al simplității și clarității procedurilor, al tratamentului egal, al recunoașterii particularităților diferitor categorii de organizații, al eficienței utilizării fondurilor publice și al finanțării multianuale.
- (6) Sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii sau prin finanțare cu destinație specială, inclusiv comandă socială. Sprijinul material acordat de stat se realizează în principal prin oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică.
- (7) Sprijinul financiar se oferă în urma unui concurs public. Anunțul privind sprijinul financiar, condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin două luni înainte de data-limită pentru depunerea dosarelor.
- (8) Autoritatea publică întocmește lista de lucrări și servicii care urmează a fi efectuate/prestate prin comandă socială și planifică volumul acestora. Comanda socială se face conform legislației cu privire la achiziții publice, iar la concurs participă doar organizațiile necomerciale. În cazul comenzii sociale nu se solicită garanții pentru asigurarea executării contractului.
- (9) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizațiile necomerciale, activități de interes public în orice domeniu de dezvoltare.
- (10) Statul poate institui reguli pentru organizațiile necomerciale în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului doar în măsura în care aceste reguli sunt conforme standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului.

(11) Statul poate interveni în activitatea organizațiilor necomerciale doar dacă aceasta constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru a asigura securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și libertăților altora.

Capitolul II. ACTIVITATEA, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE ORGANIZAȚIILOR NECOMERCIALE

Articolul 6. Activitatea organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială poate activa în beneficiul public, al membrilor săi sau al altor persoane.

(2) În vederea realizării scopurilor sale statutare, organizația necomercială poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege. Organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenariat social. Activitatea economică poate fi exercitată fie nemijlocit de către organizația necomercială, fie prin constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ. Activitatea organizației necomerciale care, conform legii, este supusă licențierii poate fi practică doar după obținerea licenței.

(3) Organizația necomercială poate să își exprime opinia cu referire la programele partidelor politice și ale organizațiilor social-politice, precum și la concurenții electorali și programele acestora.

(4) Organizația necomercială nu poate susține material, nici nu poate presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice. Organizațiile necomerciale constituite de partidele politice și de organizațiile social-politice pot presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice în scopul consolidării capacităților organizaționale ale acestora.

(5) În perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate presta gratuit servicii și/sau susține material concurenții electorali și nu poate face agitație electorală. Organizația necomercială poate întreprinde acțiuni de promovare a alegerilor, organiza dezbateri între concurenții electorali și monitoriza campaniile electorale și alegerile, în condițiile stabilite de Codul electoral.

(6) Organizația necomercială care încalcă prevederile alin. (4) sau (5) pierde sprijinul financiar și alte facilități oferite de stat, precum și dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală. Organizația necomercială restituie statului contravaloarea sprijinului obținut de la stat sau sursele primite de la stat, folosite cu încălcarea prevederilor alin. (4) sau (5).

Articolul 7. Drepturile și obligațiile organizației necomerciale

(1) În vederea realizării scopurilor statutare, organizația necomercială are toate drepturile garantate de legislația Republicii Moldova, inclusiv:

- a) să realizeze și să promoveze inițiative cu caracter civic, economic, cultural, educativ, precum și alte inițiative neinterzise de lege;
- b) să desfășoare activități științifice și de instruire;
- c) să difuzeze liber informații prin orice forme neinterzise de lege;
- d) să solicite și să primească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, inclusiv fonduri publice;
- e) să finanțeze programe, în țară și în străinătate, prin acordarea de granturi, burse, ajutoare materiale și financiare;
- f) să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și, în condițiile legii, ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea realizării scopurilor statutare.

(2) Organizația necomercială este obligată să respecte legislația Republicii Moldova, inclusiv:

- a) să își ajusteze statutul în cazul modificării legislației;
- b) să țină evidența membrilor săi, în cazul asociațiilor obștești;
- c) să prezinte, în termen de cel mult 3 luni, organului înregistrării de stat documentele care confirmă modificarea statutului, schimbarea adresei electronice, schimbarea sediului, a componenței organelor de conducere și de control.

(3) Organizația necomercială face public raportul anual de activitate în cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care este întocmit. Dacă organizația necomercială nu publică raportul anual de activitate, aceasta va transmite, în termen de cel mult o lună, o copie a raportului oricărui solicitant. La solicitarea autorității publice competente, organizația necomercială prezintă acesteia, în termen de cel mult o lună, raportul anual de activitate. Raportul anual de activitate conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și a materialelor obținute și folosite, precum și alte informații relevante.

(4) Asociația obștească nu poate fi obligată să accepte noi membri, decât în condițiile prevăzute de statut. Această prevedere nu se aplică federațiilor sportive naționale.

Articolul 8. Proprietatea organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri, cu excepția celor interzise de lege. Proprietatea organizației necomerciale este folosită exclusiv în vederea realizării scopurilor statutare.

(2) Proprietatea organizației necomerciale se formează din orice surse neinterzise de lege, inclusiv din:

a) cotizații de membru, stabilite prin hotărârea organului suprem de conducere;

b) donații, granturi și moștenire;

c) venituri din activitatea economică;

d) fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale.

(3) Profitul organizației necomerciale nu se distribuie între membri, fondatori sau alte persoane.

(4) Bunurile rămase în urma lichidării benevole a unei organizații necomerciale, după stingerea creanțelor, se transferă unei alte organizații necomerciale cu scopuri similare celei lichidate, menționată în statut sau stabilită de organul suprem de conducere.

Bunurile organizației necomerciale lichidate forțat sunt transferate organizației necomerciale menționate în statut sau, în cazul în care statutul nu menționează organizația necomercială beneficiară, organizației necomerciale desemnate de instanța de judecată în urma unui anunț public.

Articolul 9. Desemnarea procentuală și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acestora

(1) Are dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizația necomercială care întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) desfășoară activități de utilitate publică menționate la art. 21;

b) activează timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista beneficiarilor desemnării procentuale;

c) în ultimii patru ani nu a susținut și, pe perioada valorificării surselor obținute în urma desemnării procentuale, nu va susține activitatea unui partid politic sau a unui concurent electoral;

d) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Agenția Servicii Publice în modul stabilit de Guvern.

(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate pentru:

a) susținerea activităților prevăzute la art. 21, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea, sumele neutilizate în acest termen restituindu-se la buget;

b) acoperirea cheltuielilor administrative de 50% dacă suma obținută este de până la 50000 de lei, de 40% dacă suma este mai mare de 50000 de lei și nu depășește 100000 de lei, de 30% dacă suma este mai mare de 100000 de lei și nu depășește 500000 de lei, de 25% dacă suma este mai mare de 500000 de lei.

(4) Organizația necomercială care a beneficiat de desemnări procentuale va prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 10. Răspunderea pentru folosirea neconformă sau neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

(1) Organizația necomercială și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acesteia care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau care nu raportează utilizarea acestora poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie la buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.

(2) Organizația necomercială care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează utilizarea acestora este exclusă de la participare la desemnarea procentuală pentru o durată de doi ani. Lista organizațiilor necomerciale excluse de la participare la desemnarea procentuală se publică pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice.

Capitolul III. CONSTITUIREA, ÎNREGISTRAREA, REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA ORGANIZAȚIEI NECOMERCIALE

Articolul 11. Fondatorii

(1) Organizația necomercială poate fi constituită de către persoane fizice și juridice.

(2) Minorii și persoanele ocrotite pot fonda organizații necomerciale și pot deveni membri ai asociațiilor obștești în condițiile stabilite de prezenta lege și de Codul civil.

(3) Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale și nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești.

Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private.

(4) Fondatorii asociației obștești devin membri ai acesteia din momentul înregistrării asociației obștești de către organul înregistrării de stat.

(5) Calitatea de membru al unei asociații obștești sau de fondator al fundației sau al instituției private se transmite unui singur succesor.

(6) Dacă asociația obștească rămâne cu un singur membru, acesta, în termen de 3 luni, este obligat fie să admită noi membri, fie să decidă reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești.

(7) Membrii asociației obștești participă la activitatea asociației pe principii de egalitate și în conformitate cu bunele principii ale democrației.

Articolul 12. Actul de constituire

(1) Organizația necomercială se constituie prin statut. Statutul organizației necomerciale constituită de către doi sau mai mulți fondatori se aprobă prin hotărârea de constituire, consemnată într-un proces-verbal, iar statutul organizației necomerciale constituită de către un singur fondator se aprobă prin decizie, respectiv, prin testament.

(2) În statutul organizației necomerciale se indică:

a) forma juridică de organizare;

b) denumirea;

c) scopurile pentru care se constituie;

d) procedura de constituire, reorganizare și încetare a activității;

e) organele de conducere și de control, modul de numire, competența și durata mandatului acestora;

f) modul de numire a administratorului;

g) modalitatea prin care va asigura transparența activității sale;

h) alte date stabilite de lege.

(3) Statutul asociației obștești prevede datele de la alin. (2), precum și:

a) condițiile și procedura de primire a noilor membri și de încetare a calității de membru;

b) drepturile și obligațiile membrilor;

c) procedura și termenele de convocare a adunării generale a membrilor.

(4) Statutul fundației prevede datele de la alin. (2), precum și:

a) reglementările cu privire la capitalul subscris, care va fi echivalentul a cel puțin 2 salarii medii pe economie în timpul depunerii documentelor pentru înregistrarea organizației necomerciale. Capitalul subscris poate fi folosit în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită fundația;

b) prevederile cu privire la relația dintre fondator și fundație.

(5) Statutul asociației obștești se aprobă de către adunarea generală a fondatorilor, fiind semnat de către toți fondatorii la momentul constituirii.

(6) Statutul fundației se aprobă de către fondator/fondatori sau de către executorul testamentar, cu respectarea dispozițiilor testamentare. În ultimul caz, statutul se autentifică notarial.

(7) Statutul instituției private se aprobă de către fondator.

(8) Procesul-verbal al ședinței de constituire ori, după caz, decizia de constituire a organizației necomerciale conține în mod obligatoriu:

a) date despre alegerea organelor de conducere și de control;

b) date privind desemnarea persoanei împuternicită să reprezinte organizația necomercială în procesul înregistrării;

c) informații cu privire la sediul organizației;

d) date de contact, inclusiv adresa electronică.

(9) Procesul-verbal al ședinței de constituire a asociației obștești prevede mărimea cotizației de membru.

Articolul 13. Înregistrarea organizațiilor necomerciale

(1) Organizația necomercială se înregistrează de către Agenția Servicii Publice.

(2) Organizația necomercială dobândește personalitate juridică din momentul înregistrării.

(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, precum și a modificărilor la statutul acesteia, nu se percepe taxă.

(4) Până la depunerea documentelor pentru înregistrare, fondatorul sau unul dintre fondatori solicită de la organul înregistrării de stat, prin poșta electronică sau în persoană, confirmarea disponibilității denumirii. Organul înregistrării de stat răspunde în termen de 5 zile lucrătoare.

(5) Denumirea organizației necomerciale se rezervă de către organul înregistrării de stat, la cerere, pe un termen de 6 luni. Pentru rezervare nu se percepe taxă.

(6) Pentru înregistrare, persoana împuternicită depune, în termen de 3 luni de la data aprobării statutului, la organul înregistrării de stat următoarele documente, a căror listă este exhaustivă:

a) cererea de înregistrare, semnată de persoana împuternicită prin procesul-verbal al ședinței de constituire sau prin decizia de constituire;

b) statutul organizației necomerciale, semnat de către fondator/fondatori, în două exemplare;

c) procesul-verbal al ședinței de constituire sau decizia de constituire;

d) confirmarea disponibilității denumirii organizației;

e) lista fondatorilor, cu indicarea numelui, prenumelui, a numărului de identificare personal (IDNP), a datei nașterii, a domiciliului, a cetățeniei fiecăruia, în cazul persoanelor fizice, sau cu indicarea denumirii, a sediului, a numărului de identificare de stat (IDNO) și a documentului care confirmă împuternicirile de reprezentare, în cazul persoanelor juridice;

f) declarația prin care persoana dată sau, după caz, succesorul ei consimte la folosirea numelui în denumirea organizației necomerciale, dacă în denumirea organizației necomerciale este folosit numele unei persoane fizice;

g) documentul care adeverește stabilirea sediului;

h) documentul care confirmă capitalul subscris, în cazul constituirii fundației;

i) avizul organului de specialitate al autorității administrației publice, în cazul constituirii asociațiilor naționale și federațiilor sportive naționale.

(7) Organul înregistrării de stat, în termen de 15 zile de la primirea documentelor, adoptă decizia de înregistrare sau de refuz în înregistrarea organizației necomerciale, cu excepția situației specificate la alin. (8).

(8) În cazul constatării, în termenul menționat la alin. (7), a curenților în documentele depuse, organul înregistrării de stat solicită înlăturarea acestora. Organul înregistrării

de stat adopta o decizie în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea documentelor ajustate.

(9) Înregistrarea organizației necomerciale se refuză, prin decizie motivată, dacă:

a) scopurile pentru care a fost constituită contravin securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, a moralei, a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică;

b) în denumire sau pe simbolică se conțin numele persoanelor de demnitate publică aflate în exercițiul funcțiunii care dețin o funcție electivă sau o funcție exclusiv politică sau ale persoanelor aflate în funcții de conducere a partidelor politice sau a organizațiilor social-politice (președinte, prim-vicepreședinte, vicepreședinte);

c) carențele menționate la alin. (8) nu au fost înlăturate în termen de 3 luni de la recepționarea solicitării organului înregistrării de stat.

(10) Decizia organului înregistrării de stat se expediază administratorului sau persoanei care a depus documentele pentru înregistrare, prin orice modalitate care permite confirmarea recepționării, în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptare.

(11) Modificările ulterioare în statutul organizației necomerciale se înregistrează potrivit procedurii de înregistrare a organizației necomerciale, cu respectarea prevederilor Codului civil, și intră în vigoare la data înregistrării lor. Pentru înregistrarea modificărilor, organizația necomercială prezintă documentele care confirmă respectarea procedurii prevăzute de statut pentru modificarea acestuia.

(12) Refuzul de a înregistra organizația necomercială în temeiul alin. (9) lit. c) nu împiedică depunerea repetată a documentelor pentru înregistrare. Examinarea cererii repetate de către organul înregistrării de stat și adoptarea deciziei respective se fac potrivit procedurii generale.

(13) Refuzul de a înregistra organizația necomercială poate fi contestat în instanța de judecată, în procedura contenciosului administrativ.

Articolul 14. Evidența organizațiilor necomerciale

(1) Organul înregistrării de stat asigură înregistrarea organizațiilor necomerciale în Registrul de stat al persoanelor juridice, care este parte integrantă a Registrului de stat al unităților de drept.

(2) În Registrul de stat al persoanelor juridice se înscriu următoarele date:

a) denumirea organizației și forma juridică de organizare;

b) data înregistrării și numărul de identificare de stat (IDNO);

c) datele de contact ale organizației;

d) numele și prenumele administratorului;

e) datele cu privire la scopurile organizației;

f) datele cu privire la statutul de utilitate publică;

g) autoritatea care a înregistrat organizația necomercială.

(3) În Registrul de stat al persoanelor juridice pot fi înscrise și alte date.

(4) Registrul de stat al persoanelor juridice se ține în limba română, se actualizează și este public pe internet în limitele prevăzute de lege.

Articolul 15. Atribuțiile organului înregistrării de stat

În cazul depistării faptului că organizația necomercială, în vederea înregistrării sale, a prezentat documente sau informații neveridice, organul înregistrării de stat anunță despre aceasta organizația necomercială și îi acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea curențelor. În cazul neconformării cu cerința organului înregistrării de stat, acesta anunță autoritățile competente pentru a fi întreprinse acțiunile de rigoare.

Articolul 16. Încetarea activității organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială își încetează activitatea prin:

a) lichidare benevolă;

b) lichidare forțată;

c) reorganizare prin fuziune, dezmembrare sau transformare.

(2) Procedura de lichidare benevolă a organizației este prevăzută de statutul organizației. Dacă este prevăzut de statut, fondatorul fundației poate decide lichidarea benevolă a fundației.

(3) Organizația necomercială poate fi lichidată forțat, prin hotărâre judecătorească, la cererea Ministerului Justiției, dacă activitatea acesteia contravine intereselor securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, a moralei și a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică, precum și dacă nu au fost respectate prevederile art. 11 alin. (6). Neprezentarea raportului anual de activitate după solicitarea repetată a Ministerului Justiției constituie temei pentru inițierea procedurii

de lichidare forțată dacă raportul de activitate nu a fost prezentat în termen de 6 luni de la cea de-a doua solicitare. Examinarea cererii de lichidare forțată ține de competența Judecătorei Chișinău.

(4) Instanța de judecată care examinează cererea de lichidare forțată, la cererea Ministerului Justiției, poate dispune suspendarea activității organizației necomerciale până la soluționarea cererii de lichidare. În acest caz, examinarea cererii de lichidare de către instanța de judecată nu va depăși 3 luni. Suspendarea activității organizației necomerciale poate fi dispusă doar dacă această măsură este necesară într-o societate democratică. Decizia de suspendare poate fi contestată cu recurs separat de fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate oferi organizației necomerciale posibilitatea să înlăture, în termen de până la 6 luni, carențele invocate în cererea de lichidare forțată.

Capitolul IV. ORGANELE DE CONDUCERE ȘI DE CONTROL

Articolul 17. Organele de conducere și de control

(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este:

- a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociației obștești;
- b) consiliul, în cazul fundației;
- c) fondatorul, în cazul instituției private.

(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, numit în modul prevăzut de statut. Denumirea specifică a administratorului este prevăzută în statut.

(3) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și a activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau decide ca activitatea organizației necomerciale să fie auditată anual de către un auditor extern, în modul prevăzut de statut.

(4) Asociația obștească și instituția privată poate avea consiliu, desemnat de organul suprem de conducere în modul prevăzut de statut. Administratorul asociației obștești și cel al instituției private nu pot fi membri ai consiliului.

(5) Pot face parte din consiliul organizației necomerciale doar persoanele fizice desemnate în condițiile prezentei legi.

(6) Organizația necomercială poate avea și alte organe care contribuie la activitatea organizației, ale căror atribuții sunt prevăzute de statut.

(7) Hotărârile organelor de conducere și de control pot fi contestate în modul prevăzut de prezenta lege și de statutul organizației necomerciale. Dacă prezenta lege sau statutul nu conține prevederi în acest sens, hotărârile se contestă direct în instanța de judecată.

Articolul 18. Atribuțiile organului suprem de conducere

(1) Organul suprem de conducere:

- a) aprobă și modifică statutul organizației necomerciale;
- b) decide crearea sucursalelor și a filialelor organizației necomerciale;
- c) admite și exclude membri, în cazul asociațiilor obștești, dacă statutul nu prevede altfel;
- d) alege și revocă membrii consiliului în modul stabilit de statut;
- e) aprobă tranzacțiile de proporții ale organizației în modul stabilit de statut;
- f) dacă este stabilit de statut, anulează hotărârile administratorului și pe cele ale consiliului fără a aduce atingere drepturilor terților de bună-credință;
- g) modifică capitalul subscris, în cazul fundației;
- h) schimbă sediul organizației necomerciale;
- i) decide asupra reorganizării sau lichidării benevole a organizației necomerciale, a sucursalei și a filialei acesteia, în modul stabilit de statut și cu respectarea legislației;
- j) decide asupra altor chestiuni date în competența sa prin lege sau statut.

(2) Organul suprem de conducere este condus de către unul dintre membrii săi în modul stabilit de statut.

(3) Organul suprem de conducere se convoacă periodic în ședințe ordinare, precum și în ședințe extraordinare, în modul prevăzut de statut.

(4) Ședința organului suprem de conducere este deliberativă dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii săi. Dacă ședința nu este deliberativă, următoarea ședință va avea loc în cel mult o lună, iar aceasta este deliberativă în modul prevăzut de statut.

(5) Modul de participare la ședințele organului suprem de conducere și de desfășurare a acestora, precum și dreptul la un singur vot egal pentru fiecare membru al organizației necomerciale sunt stabilite în statut. Lucrările și deciziile organului suprem

de conducere se consemnează într-un proces-verbal.

(6) Hotărârile organului suprem de conducere se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor care participă la ședința deliberativă, dacă prezenta lege sau statutul nu prevede altfel.

(7) Ședința organului suprem de conducere la care se decide reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membri. Hotărârea cu privire la reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației se ia cu cel puțin 2/3 din voturi.

(8) Membrul organului suprem de conducere are acces la toate documentele organizației și este în drept să verifice documentele contabile, evidența patrimoniului și tranzacțiile organizației necomerciale.

Articolul 19. Administratorul

(1) Administratorul este persoana fizică desemnată pentru durata mandatului în modul stabilit de statut. Administratorul poate fi numit de un număr nelimitat de ori, dacă statutul nu prevede altfel.

(2) Organizația necomercială poate avea mai mulți administratori dacă aceasta se prevede în statut.

(3) Administratorul are următoarele atribuții:

a) gestionează activitatea organizației necomerciale în modul prevăzut de lege și statut;

b) reprezintă organizația necomercială în raport cu autoritățile publice și terții;

c) execută hotărârile organelor de conducere și de control ale organizației necomerciale;

d) întocmește anual raportul cu privire la activitatea organizației necomerciale și îl transmite organelor de conducere în modul prevăzut de statut;

e) asigură publicarea raportului anual cu privire la activitatea organizației necomerciale;

f) exercită alte atribuții prevăzute de lege și statut.

(4) Administrator nu poate fi:

a) persoana căreia, prin lege sau hotărâre judecătorească, îi este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție

asupra bunurilor materiale;

b) persoana fizică adultă ocrotită prin tutelă, în măsura în care, prin hotărâre judecătorească, i-a fost limitat dreptul de dispoziție sau nu i-a fost permisă încheierea de sine stătător ori cu asistența tutorelui a actelor juridice de administrare a patrimoniului, cu excepția actelor juridice prevăzute de Codul civil;

c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoana care gestionează organizații, comise cu intenție.

Articolul 20. Organul de control

(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației și a activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau poate decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern. Cenzorul are un mandat limitat în timp, prevăzut de statut.

(2) Nu pot fi cenzori:

a) administratorul și membrii consiliului organizației;

b) soțul, afinii și rudele administratorului/membrilor consiliului până la gradul al IV-lea inclusiv;

c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție.

(3) Administratorul este obligat să pună la dispoziția organului de control toate documentele necesare pentru efectuarea controlului.

(4) Organul de control întocmește anual un raport cu privire la activitatea financiară a organizației și îl transmite organelor de conducere, în modul prevăzut de statut.

(5) Organul de control sesizează organul suprem de conducere sau un alt organ prevăzut de statut dacă a constatat fapte care contravin legii sau statutului organizației necomerciale și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile acesteia.

Capitolul V. STATUTUL DE UTILITATE PUBLICĂ

Articolul 21. Activitatea de utilitate publică

(1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizației necomerciale desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care contribuie la dezvoltarea și susținerea:

- a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;
- b) științei, culturii și artei;
- c) sportului, educației fizice și turismului social;
- d) sectorului necomercial și a organizațiilor necomerciale;
- e) democrației și drepturilor omului;
- f) ocrotirii sănătății;
- g) protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, precum și a altor persoane și grupuri defavorizate;
- h) creării noilor locuri de muncă;
- i) eradicării sărăciei;
- j) promovării păcii, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;
- k) prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia;
- l) protejării mediului;
- m) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice;
- n) spiritului și activismului civic, inclusiv a participării la procesul decizional și la asigurarea transparenței sectorului public;
- o) comunității locale.

(2) Comisia de certificare poate recunoaște ca fiind de utilitate publică și alte activități decât cele menționate la alin. (1) dacă acestea consolidează statul de drept, democrația, determină dezvoltarea socială și economică a țării.

Articolul 22. Statutul de utilitate publică

(1) Statutul de utilitate publică se atribuie organizației necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică menționate la art. 21 și întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) activează de cel puțin un an până la depunerea cererii;

- b) prevede scopuri ce vizează activități de utilitate publică;
- c) are un consiliu format din cel puțin 3 persoane, care nu sunt angajați ai organizației necomerciale și care supraveghează activitatea acesteia;
- d) are un organ de control conform art. 20;
- e) membrii organelor de conducere și de control ale organizației necomerciale respectă regulile cu privire la conflictul de interese;
- f) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;
- g) nu are în calitate de fondator sau membru partide politice sau organizații social-politice;
- h) nu susține activitatea unui partid politic sau a unui concurent electoral;
- i) publică raportul anual de activitate.

(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de certificare. Atribuirea statutului de utilitate publică se menționează în Registrul de stat al persoanelor juridice. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de 5 ani.

(3) Organizația necomercială care deține statutul de utilitate publică urmează să notifice Comisia de certificare, în termen de 30 de zile, despre survenirea circumstanțelor care o fac incompatibilă pentru a beneficia de acest statut. În acest caz, în termen de 30 de zile de la recepționarea notificării, Comisia de certificare retrage statutul de utilitate publică.

(4) Retragerea statutului de utilitate publică sau apariția incompatibilității cu statutul de utilitate publică după obținerea acestuia implică pierderea dreptului la beneficiile obținute în baza acestui statut. Organizația necomercială notifică imediat autoritățile publice centrale și locale de la care a obținut beneficii în temeiul statutului de utilitate publică despre retragerea acestui statut. Comisia de certificare, la cerere sau din oficiu, examinează problema retragerii statutului de utilitate publică dacă se invocă încălcarea condițiilor privind statutul de utilitate publică.

Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică

(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică, inclusiv prin:

- a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;
- b) oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică;

- c) finanțarea nerambursabilă;
- d) contractarea de lucrări și servicii;
- e) finanțarea cu destinație specială, inclusiv comanda socială.

(2) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizația necomercială, activitățile menționate la art. 21.

(3) De activitatea menționată la alin. (2), precum și de sprijinul menționat la alin. (1) lit. c), d) și e) pot beneficia și organizațiile necomerciale care nu dețin statutul de utilitate publică.

(4) La acordarea sprijinului material și financiar organizației necomerciale, autoritatea publică va respecta prevederile art. 5 alin. (4)-(9).

(5) Autoritățile publice de resort verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite de stat organizațiilor necomerciale.

Articolul 24. Comisia de certificare

(1) Comisia de certificare este organul împuternicit să atribuie statutul de utilitate publică. Comisia de certificare activează pe lângă Agenția Servicii Publice, în baza unui regulament aprobat de Guvern.

(2) Comisia de certificare este constituită din 9 membri, dintre care 3 sunt numiți de Parlament, 3 de Președintele Republicii Moldova și 3 de Guvern. Dintre cei 3 membri numiți de fiecare autoritate, cel puțin unul este specialist în domeniul financiar și unul este reprezentant al organizațiilor necomerciale. Membrii Comisiei de certificare sunt selectați în bază de concurs public.

(3) Candidatul la funcția de membru al Comisiei de certificare poate fi persoana care:

- a) cunoaște limba română;
- b) are domiciliul în Republica Moldova;
- c) se bucură de o reputație ireproșabilă;
- d) nu este funcționar public;
- e) nu este membru al unui partid politic sau al unei organizații social-politice;
- f) este susținută, printr-o recomandare, de cel puțin o organizație necomercială;
- g) nu este limitată, în baza unei hotărâri judecătorești definitive, să exercite o astfel de activitate.

(4) Mandatul de membru al Comisiei de certificare încetează în caz de:

- a) expirare a duratei mandatului;
- b) revocare;
- c) demisie;
- d) deces.

(5) Revocarea membrului Comisiei de certificare se face în cazul:

- a) condamnării, în baza hotărârii definitive a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
- b) imposibilității de a-și exercita atribuțiile mai mult de trei luni consecutive;
- c) angajării în calitate de funcționar public;
- d) obținerii calității de membru al unui partid politic sau al unei organizații social-politice;
- e) identificării incompatibilităților cu calitatea de membru al Comisiei de certificare, inclusiv a celor rezultate din alin. (3).

(6) Membrii Comisiei de certificare sunt numiți pe un termen de 4 ani și își exercită mandatul până la preluarea funcției de către noii membri.

(7) Comisia de certificare își alege președintele dintre membrii ei, prin vot secret, cu majoritatea voturilor acestora. Mandatul președintelui Comisiei de certificare este de 2 ani.

(8) Membrii Comisiei de certificare pot deține cel mult două mandate consecutive.

(9) Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de certificare este asigurată de către Agenția Servicii Publice.

(10) Comisia de certificare se întrunește în ședințe nu mai rar de o dată în lună. Ședințele Comisiei sunt publice. Data și ora desfășurării ședințelor se stabilesc de președintele Comisiei de certificare după consultarea membrilor și se publică pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice cu cel puțin 10 zile înainte de data stabilită pentru ședință.

(11) Până la data de 31 martie a fiecărui an, Comisia de certificare publică pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice raportul anual de activitate.

(12) Deciziile Comisiei de certificare cu privire la acordarea și retragerea statutului de utilitate publică se publică pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice.

(13) Comisia de certificare are următoarele atribuții:

a) examinează dosarele organizațiilor necomerciale care solicită statutul de utilitate publică și le atribuie acest statut;

b) retrage statutul de utilitate publică;

c) informează Agenția Servicii Publice și alte autorități competente despre organizațiile necomerciale cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;

d) instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică;

e) examinează sesizările în problemele ce țin de competența sa.

(14) În exercitarea funcțiilor de control, Comisia de certificare este în drept:

a) să ceară și să primească de la autoritățile publice informația necesară pentru realizarea controlului;

b) să solicite persoanelor fizice și juridice informații referitoare la activitățile organizației necomerciale ce țin de statutul de utilitate publică;

c) să sesizeze autoritățile competente privind efectuarea controalelor asupra respectării legislației;

d) să solicite organizațiilor necomerciale copii de pe documente și, după caz, documentele în original.

(15) Membrii Comisiei de certificare au acces liber la dosarele organizațiilor necomerciale care au statutul de utilitate publică sau care îl solicită.

Articolul 25. Procedura de atribuire a statutului de utilitate publică

(1) Organizația necomercială care solicită statutul de utilitate publică prezintă Comisiei de certificare următoarele documente, a căror listă este exhaustivă:

1) cererea;

2) raportul de activitate pentru anul precedent, în cazul solicitării statutului de utilitate publică, sau pentru ultimii 3 ani, în cazul reconfirmării statutului de utilitate publică, care conține informații referitoare la activitățile desfășurate, la valoarea mijloacelor financiare și materiale obținute și folosite;

3) declarația financiară, care include:

a) raportul financiar pentru anul precedent de activitate, întocmit conform standardelor contabile;

b) informația despre sursele de finanțare ale organizației necomerciale, inclusiv granturile primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;

c) datele despre folosirea mijloacelor financiare și materiale primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;

4) declarația pe propria răspundere privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 22 alin. (1).

(2) Comisia de certificare, în termen de o lună de la data depunerii dosarului complet, examinează solicitarea privind atribuirea statutului de utilitate publică. Dacă documentele prezentate Comisiei de certificare sunt incomplete, secretariatul Comisiei de certificare acordă solicitantului un termen de cel mult 10 zile pentru înlăturarea curențelor.

(3) Comisia de certificare adoptă una dintre următoarele decizii:

a) atribuie statutul de utilitate publică;

b) respinge cererea privind atribuirea statutului de utilitate publică în cazul neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 22 alin. (1).

(4) Decizia Comisiei de certificare se motivează și se transmite solicitantului în termen de 3 zile de la adoptare, prin orice modalitate care permite confirmarea recepționării.

(5) Reprezentanții solicitantului au dreptul să asiste la ședința Comisiei de certificare și să ofere explicații privind documentele depuse.

(6) Decizia Comisiei de certificare privind respingerea cererii de atribuire a statutului de utilitate publică poate fi contestată în instanța de judecată potrivit procedurii contenciosului administrativ.

Articolul 26. Controlul conformării la statutul de utilitate publică

(1) Pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1).

(2) Comisia de certificare poate verifica respectarea de către organizația necomercială cu statut de utilitate publică a condițiilor prevăzute la art. 22 alin (1). În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de certificare notifică

organizația necomercială respectivă despre abaterile depistate și cere înlăturarea acestora în cel mult 2 luni. În cazul în care organizația necomercială nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, Comisia de certificare îi retrage statutul de utilitate publică. Decizia de retragere poate fi contestată în instanța de judecată potrivit procedurii contenciosului administrativ. Contestarea în instanța de judecată a deciziei Comisiei de certificare privind retragerea statutului de utilitate publică suspendă efectele deciziei contestate.

Articolul 27. Dispoziții finale

(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești, cu modificările ulterioare;

Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, cu modificările ulterioare.

Capitolul VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 28. Dispoziții tranzitorii

(1) În termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și de control să întrunească condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prezenta lege. În privința organizațiilor necomerciale care nu vor efectua modificările necesare în termenul indicat se va iniția procedura de lichidare forțată.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, uniunile de persoane juridice se consideră reorganizate de drept în asociații obștești. Actele de constituire ale uniunilor de persoane juridice vor fi aduse în concordanță cu prevederile prezentei legi, la solicitare.

(3) Dacă, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile private nu au decis reducerea numărului de fondatori conform prevederilor prezentei legi, acestea se consideră reorganizate de drept în asociații obștești. Actele de constituire ale instituțiilor private vor fi aduse în concordanță cu prevederile prezentei legi, la solicitare.

(4) Membrii Comisiei de certificare în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își continuă activitatea până la expirarea mandatului.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021